

גאוות יחידה

מיכאל שיינפלד

"מיקי, אלעד, בואו לשתי דקות." המ"כ קורא לנו, השניים הכי קרובים לפתח האוהל, לצאת. אנחנו יוצאים, מחכים לנורא מכל. רק לא עבודה עם הרס"פ...

"הגיעו שני חיילים ממחלקת ההסברה של צה"ל לדבר עם חיילים מהפלוגה." אני מביט בהם. האחד, מגוהץ במדים מדוגמים, עם קפלים בולטים, מדויקים, מתחתם חולצת טריקו לבנה. סיכה זוהרת, לא מזוהה. מסורק, ילד טוב, כאילו שלפו אותו מהפלקטים של "חייל, שפר הופעתך!" לא מדי ב' משופשפים כמו של חייל קרבי. לידו, חיילת בשער אסוף, שגם היא שומרת על תדמיתו המכובדת של צה"ל. בלי רישול.

"שלום", הם מחייכים כמו שלימדו אותם בקורס, ומברכים אותנו בשני קולות ב"בוקר טוב", דואט שמרשים אותנו מייד. אף פעם לא פתחנו ככה את היום. חבל שלא הלכו ללהקה צבאית. "בוקר טוב גם לכם."

אנחנו הולכים אתם אל מאחורי האוהלים, ומוציאים איזו בטונדה לשבת עליה. הוא מנקה את המקום עליו ישב, שלא יתלכלכו המדים חס ושלום, שולף את ערמת הדפים המסודרת שלו, חולץ את הפקק מהעט שקיבל מ'האגודה למען החייל', ומתחיל.

"שוב שלום. אני צחי וזו תמי", הוא מקדים והיא מסמנת שלום בראשה. "כמו שהמפקד שלכם אמר לכם, אנחנו שייכים לנציב קבילות החיילים ולמחלקה שעוסקת בתנאי השירות של חיילים קרביים. אחד התפקידים שלנו זה לעבור בבסיסים ולדבר עם החיילים, לראות מה המצב, מה אפשר לשפר."

"וסתם לדבר..." היא מוסיפה.

אני מעקם חיוך שנפלט לי.

"איך קוראים לכם?" היא שואלת.

"אלעד."

"מיקי."

"נעים מאוד", משיב הזוג הנחמד הזה. איזה מנומסים! טוב, הקורס היה מפורט מאוד.

"כן, מה אתם רוצים לדעת?" אלעד ישיר מתמיד. כל דקה אתם זה על חשבון הזמן הפרטי שלנו, המנוחה. קשה לצפות מהם שיבינו מה זה זמן לנוח, אצלם זה רוב הזמן.

"אני מבין שאתם עכשיו באמצע אימון," הוא מתחיל – צחי הזה – ואני בא לומר לו שהוא לא מבין והוא לא יכול להבין מה זה אימון ולא מה זה אמצע אימון.

"כן," אלעד עונה, וטוב שכך, כי אני לא הייתי עושה זאת במקומו. "עוד חודש וחצי עולים לקו". נדיב במידע.

"לבנון?"

"כן."

היא מגלה אכפתיות. כבר אמרתי שהקורס מצוין!?

"ואיך עובר האימון?" הוא שואל.

אני מפנה מבט הצדה, סתם, מסתכל על ההרים. משהו בי בפנים מרתיח אותי, שהם... ג'ובניקים שהגיעו מהמשרד הממוזג שלהם, מדברים במושגים שהם לא מבינים, משחקים אותה המלאכים שלנו, שישנו את פני השירות הצבאי הקשה.

לא צריך אתכם ולא רוצה לדבר אתכם.

אלעד מביט בי. נראה שהבחין בהתנגדות הפסיבית שלי.

"האמת שהאימון די קשה," הוא משיב כשהוא מבין שאני לא מתכוון לענות. "אבל מסתדרים, העיקר שבסוף יוצאים הביתה..."

הם מחייכים. החייל רושם משהו.

היא לא כותבת, ולכן מרגישה צורך לשאול. "יוצאים טוב?"

"בסדר. שבת כן, שבת לא."

מה את מבינה בכלל. הרי את כל יום בארבע בבית! מקסימום אם יש פקקים אז בחמש. אנחנו פה תקועים שבועיים לפחות, ואתם... אתם כל ערב יכולים לעשות מה שבא לכם. אז איך יש לך חוצפה לבוא לפה ולשאול אותנו אם היציאות שלנו טובות?! לעומתך, איך יציאות יכולות להיות טובות, אה?! תעני לי!

ואני בולם. ושותק. מתאפק. ג'ובניקים... גם כן...

צחי מבחין בי. "מיקי, מה עם הסגל?"

אין לי בררה. אני הודף גל של כעס. שובר גלים של קצף. "בסדר. מסתדרים. ברוך ה'."

שקט.

אני מסתכל על ההרים המתנשאים מולנו. בשבילם הם נוף. בשבילנו הם יעד, שנצטרך להסתער עליו. זה לא הוגן!

ועוד שאלות, וחיוכים, והמסטיק שהיא לועסת שמזמן נגמר לו הטעם, כמו כל השירות הלעוס שלהם שאין לו סיבה. וחיוכים ו"אולי אפשר", ו"נשתדל להעביר את זה הלאה". שאלות שלהם, ותשובות של אלעד, ומבט לעברי, שכמו שואל למה אני לא עונה, רק כשאין לי ברירה. והוא בוחר מילים כל-כך מתייפפות שבטח גם אותן, כמו את כל הבעות ההזדהות שלהם, לימדו אותם בקורס שלהם, שגם בו הם חזרו כל ערב הביתה. צריך לצייר על התג שלהם בית עם רעפים אדומים ודשא ירוק, לא סמלים משקרים.

אחרי סדרת שאלות נוספת, על התנאים ועל המון פרטים מייגעים, הם שואלים אם "יש עוד דברים שמפריעים לכם? שרציתם לספר לנו?" ומוסיפים מבט בעיניים דואגות. גם מבטים לימדו אותם? אבל אני מבין שהוא עובר לשאלות הסיכום, ונרגע. יאללה... סיימו וסעו הביתה, לאמאלה... כבר מאוחר.

"יש לכם מה להוסיף?" שואלים.

השער שלו עוד רטוב מהמקלחת שעשה לפני שנסעו לכאן, והוא שואל אם יש עוד משהו שאנחנו רוצים. אולי תצטרף למחלקה שלנו ותעזור לסחוב במסעות? אולי תצטרפו שניכם וסבב היציאות יגדל? ומה דעתכם לעשות משהו למען המדינה שלכם, ולא לחשוב רק על עצמכם, וברוב חוצפתכם לבוא לפה, לבסיס שלנו, וללעוג לנו בפנים!

אני בוהה. שבוי בבועת הגאווה שלי.

"מיקי?" הוא מפוצץ אותה.

אני חוזר לשיחה. "לא, אין משהו מיוחד."

הוא רושם משהו לעצמו, היא מתחילה מילים של סיום, ואני כבר לא מסתיר מבט של לעג. אלעד דורך לי על הנעל, וכשאני מביט בו הוא מסמן בעיניו שהגזמתי. קטע צורם.

אני תופס את עצמי ותורם להם ברגע האחרון משהו משלי. "אני חושב שאפשר לדאוג, שכשנשארים שבת לתפוס כוננות, לא צריך להישאר בבסיס. אפשר לקחת אותנו למלון צפון או לאיזו אכסניה." הוא רושם.

"ועוד משהו, אני לא יודע אם זה קשור אליכם, אבל חסרות הקצאות באימון, וזה חבל. אני בטוח שזה פוגע בהכשרה שלנו." גם אני בוחר מילים יפות. מן הסתם הם מרגישים ששיתפתי אותם כדי לחפות על התחושות הקודמות. שירגישו, לא אכפת לי.

מילים של סיום ותודה על שיתוף הפעולה ועל שהקדשתם מזמנכם ואיחולי הצלחה.

"תשמרו על עצמכם."

"גם אתם," אלעד מבקש, ואני לא מבין ממה הם צריכים שמירה.

החייל מחזיר את הפקק, מקפל את הדפים, נעמד ומנקה את העפר שהעז ללכלך את מדוי, אלה עם הקפלים המודגשים. שוב מודים לנו ומסתובבים ללכת. הם לביתם ואנחנו לאוהל.

"הייתי בדיוק כמוך," הוא פתאום מסתובב אלי ומביט בעיני. "זלזלתי בג'ובניקים. חשבתי שאני, הקרבי, נותן את הנשמה שלו בצבא, והם כל היום כמו עציצים מקשטים איזה משרד. קמים בעשר ובבית כבר בארבע. חשבתי בדיוק כמוך, עד שנפצעתי וירד לי הפרופיל," הוא עוצר לנשום. לא קל לו. "לכן אני לא מאשים אותך על הזלזול שלך, כי הייתי בדיוק כמוך, אז אני מכיר ומבין את ההרגשה. אבל אחר כך, כשהפכתי לג'ובניק, וראיתי שגם הם עושים עבודה חשובה, שיניתי את דעתי. נכון, אולי הם מזיעים פחות – יעזור לך אם אני אזיע?! עוצר ומביט בי מבט קרוב. "כל אחד והכישורים שלו, והיכולות שלו, והתרומה שלו לצה"ל. אני לא נותן למדינה פחות ממך. יותר קל זה לא פחות חשוב. הייתי במקום שאתה נמצא עכשיו, ואני עכשיו במקום אחר. ואני, שהייתי שם וכאן, יכול לומר לך שאין לך שום סיבה לזלזל. לא שאכפת לי מהכבוד שלי, אכפת לי ממך, מהזעם והתסכול שסתם מצטברים אצלך ומהגאווה המיותרת הזאת." נעץ בי מבט חודר, ישר בעיני.

נשארתי עומד במקומי, קפוא, משותק.

והם הסתובבו והלכו לדרכם.